

*Det eneste,
der ikke nytter,
er ikke
at gøre noget*

syddjurs.dk

Borgere med alkoholproblemer

Handlevejledning til medarbejdere der har borgerkontakt

Alkoholproblemer er et fælles ansvar

Signifikant flere borgere i Syddjurs Kommune viser tegn på alkoholproblemer (17 %, 4400 personer) eller har et højrisikoforbrug (8 %, 2100 personer) sammenlignet med resten af befolkningen¹. Et højt alkoholforbrug påvirker hele familien og har konsekvenser for den enkelte og for samfundet.

Heldigvis er der gode muligheder for forebyggelse og behandling og som kommunal medarbejder spiller du en vigtig rolle i dette arbejde.

Medarbejdere i kommunen har gode muligheder for at finde borgere med alkoholproblemer og ved behov henvise til det rette tilbud, inden problemerne vokser sig store. Tidlig indsats giver bedre og billigere resultater end behandling af fuldt udviklet afhængighed. Samtidig vil dialogen om alkoholvaner og dens konsekvenser i flere tilfælde være tilstrækkeligt til, at borgeren

justerer et alkoholforbrug, der er blevet for stort.

Borgerens alkoholforbrug kan desuden have betydning for den opgave, som kommunen er tilknyttet. For eksempel kan alkoholforbruget være en væsentlig barriere for at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Denne handlevejledning skal støtte dig som medarbejder i Syddjurs Kommune i at handle i forhold til alkoholproblemer og samtale med borgeren om alkoholvaner.

Sundhedsstyrelsen anbefaler

- At mænd drikker under 14 genstande om ugen og at kvinder drikker under 7 genstande.
- At man ikke drikker mere end 5 genstande ved samme lejlighed.

¹) Larsen FB, Friis K, Lasgaard M, Pedersen MH, Sørensen JB, Jakobsen LMA, Christiansen J. Hvordan har du det? 2013 – Sundhedsprofil for region og kommuner. Bind 1. Aarhus: CFK • Folkesundhed og Kvalitetsudvikling; 2014.

Handlevejledning til medarbejdere der har borgerkontakt

Den nødvendige samtale om alkohol

Som medarbejder er det vigtigt, at du handler, hvis du oplever, at en borger har et forhøjet alkoholforbrug eller hvis du fornemmer, at der kan være tale om en alkoholproblematik.

Måske er det tilstrækkeligt, at du selv tager en samtale med borgeren. I andre tilfælde kan der være behov for, at du formidler alkoholtilbud til borgeren. Rusmiddelrådgivningen er gratis og anonym.

Hvis der er børn indblandet, kan du kontakte modtagelsen i familieområdet Myndighedsafdeling og drøfte en eventuel underretning. Det er også her, du indgiver en konkret underretning.

På følgende side ses handlevejledningen for din afdeling. Vær opmærksom på om der er lokale retningslinjer og procedurer i Jeres afdeling i tillæg til denne handlevejledning

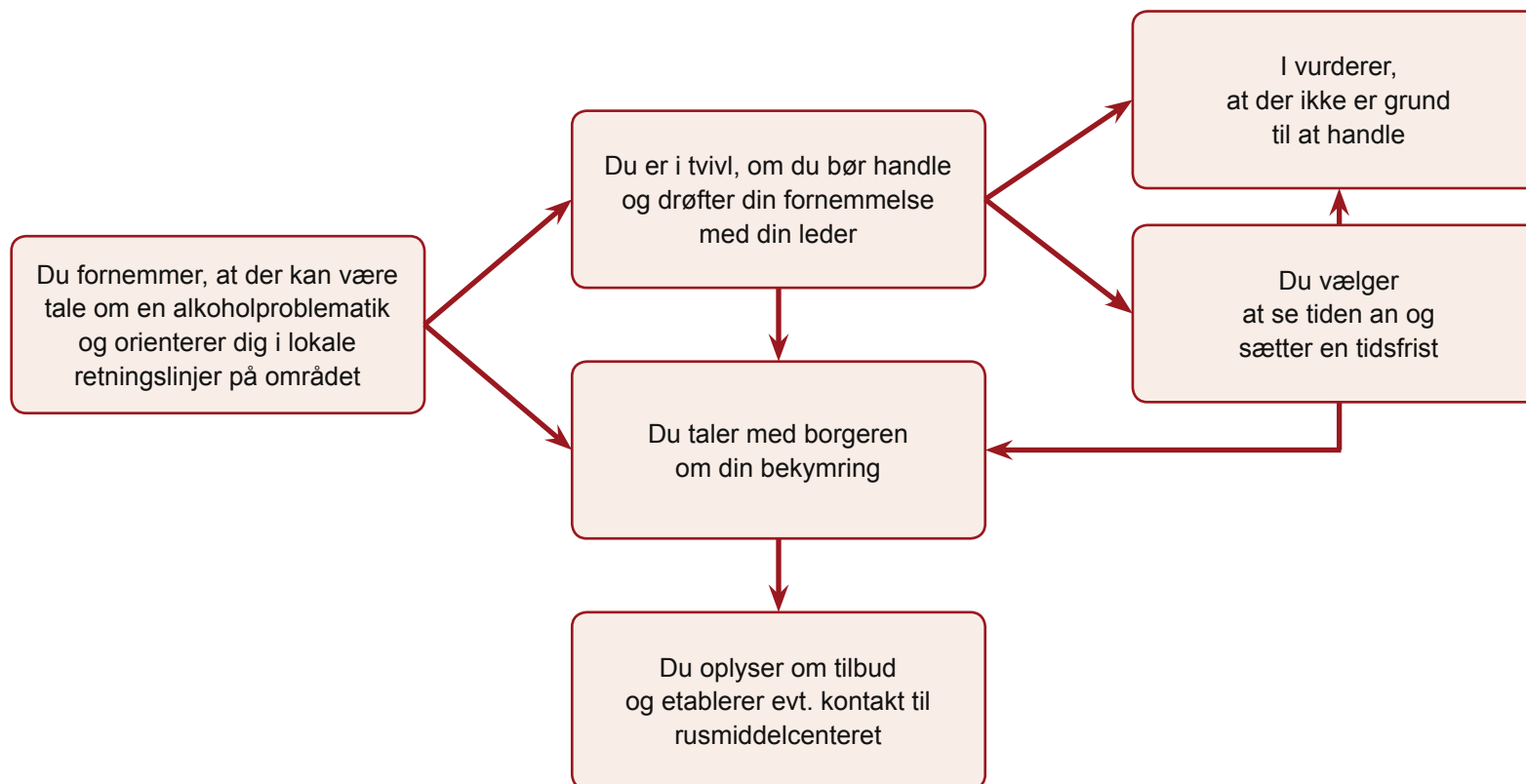
Henvendelsens karakter	Kontakt	Hvornår	Hvem svarer og hvad sker der efterfølgende?
Underretning	Modtagelsen i Myndighedsafdelingen 8753 5380 Anvend blanket på Syddjurs Kommunes hjemmeside, under Familieafdelingen	Hele døgnet	Døgnvagten eller Modtagelsen i Myndighedsafdelingen vurderer indenfor 24 timer, om der er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger. Du modtager en kvittering fra Myndighedsafdelingen indenfor 6 dage. Som fagperson får du besked om, hvad din underretning konkret har ført til.
Råd og vejledning når du er i tvivl om, hvorvidt der skal indgives underretning	Modtagelsen i Myndighedsafdelingen 8753 5380	Mandag og tirsdag kl. 8.30-15.30 Torsdag kl. 8.30-17.00 Fredag kl. 8.30-13.30	Socialrådgivere i Myndighedsafdelingen

Frontpersonale med udredningsopgaver

(Medarbejdere i jobcentre, socialforvaltningen, familieafsnit, visitationen ved hjemmeplejen og aktiveringstilbud)

Frontpersonale med forebyggelsesopgaver

(Medarbejdere i kommunale sundhedstjeneste, den kommunale tandpleje, medarbejdere der foretager forebyggende besøg hos ældre eller gennemfører livsstilssamtaler i f.eks. Sundhedscentre)

Hvad skal du reagere på?

Hvad skal du reagere på?

Det er ikke altid muligt at se tegn på overforbrug af alkohol. Sundhedsstyrelsens grænser for et risikabelt alkoholforbrug angiver, hvornår alkoholvaner bør ændres:

- Kvinder højst 14 genstande om ugen (anbefales under 7)
- Mænd højst 21 genstande om ugen (anbefales under 14)

Er indtaget højere, er der stor risiko for helbredsskader.

Hos andre personer kan følgende eksempler være tegn på et problematisk alkoholforbrug:

- Forøget sygefravær eller fravær på arbejdsplads
- Overholder ikke aftaler
- Manglende personlig hygiejne eller selvpleje
- Sløvhed
- Borgeren opleves irriteret eller fraværende
- Undviger kontakt
- Uforklarlige vredesudbrud

De ovenstående eksempler er ikke nødvendigvis tegn på alkoholproblemer men kan også være tegn på andre former for mistroivsel.

Samtale om alkohol

Enkle spørgsmål og råd om alkohol er et effektivt middel til at ændre alkoholvaner.

Eksempler på spørgsmål til en indledende samtale om alkohol kan være:

- Her i afdelingen har vi fokus på alkohol. Derfor vil jeg nu spørge kort ind til dine alkoholvaner – er det ok?
- Hvordan har du det med alkohol? Har du nogensinde været bekymret over dine alkoholvaner?
- Har andre været bekymret over dit alkoholforbrug?

Handlevejledning til medarbejdere der har borgerkontakt

Hjælp til familier med alkoholproblemer

Ved behov kan du orientere om kommunens alkoholrådgivning og –behandling, som er gratis og anonym. Syddjurs Kommune tilbyder Familieorienteret Alkoholbehandling til familier med børn fra 0-18 år, som ønsker forandring i forhold til alkohol og som ønsker at styrke relationerne i familien. Kontakt Rusmiddelcenteret for yderligere information.

Du er som professionel altid velkommen til at henvende dig til Rusmiddelcenteret for vejledning.

Kontakt

- Rusmiddelcenter Syddjurs
Hovedgaden 61-63
8410 Rønne
Tlf. 8791 0220,
hverdage kl. 8.30-13.00
- Modtagelsen i Myndighedsafdelingen
Tlf. 8753 5380
Mandag og tirsdag kl. 8.30-15.30
Torsdag kl. 8.30-17.00
Fredag kl. 8.30-13.30
- Borgeren kan henvende sig til egen læge
- Borgeren har også altid mulighed for at kontakte rusmiddelcentre i andre kommuner